

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԽ որոշողի
2014 թ. մարտի 25-ի թիվ 10/6 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԲՅՈՒՋԵԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒ
ԳՈՐԾՈՂ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ
ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2013 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 4-րդ կետը և ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2013 թվականի հունվարի 10-ի թիվ 2/10 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից պետական բյուջեի միջոցներով իրականացվող գնումների օրինականության ու գործող համակարգի արդյունավետության նկատմամբ վերահսկողությունն է:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2013թ. հունվարի 11-ից մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Վերահսկողությամբ ընդգրկվող ժամանակաշրջանը՝ 2013թ. հունվարի 8-ից մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևերով, ինչպես նաև կիրառվել են

արդյունավետության (կատարողական), ֆինանսական և համապատասխանության տեսակները: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման և ստուգման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները.

2013թ. պետական բյուջեով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը (ապուհետ՝ նախարարություն) 58 ծրագրերով նախատեսվել է 34,479,058.5 հազ. դրամ: 58 ծրագրերից ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում (գնում) է նախատեսվել 14 ծրագրերով (16,960,160.9 հազ. դրամ), որոնցից ընտրվել և ուսումնասիրվել են 10-ով (5,542,931.9 հազ. դրամ) իրականացված գնումների օրինականության և գործող համակարգի արդյունավետության հարցերը:

Չուսումնասիրված 4 ծրագրերն են՝ «Հանրակրթական ուսուցում»՝ 9,351,720.2 հազ. դրամ, «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթություն»՝ 1,987,004.3 հազ. դրամ (բյուջետային հայտով նշված ծրագրերի ծավալի 90-95%-ը կազմում է աշխատավարձ, մնացած մասը՝ կոմունալ և այլ ծախսեր), «Փոխհատուցում ՀՀ հեռավոր, սահմանամերձ, լեռնային և բարձր լեռնային բնակավայրերի պետական հանրակրթական դպրոցների մանկավարժներին»՝ 63,200.0 հազ. դրամ, «Ռազմագիտության կաբինետների վերականգնում»՝ 15,304.5 հազ. դրամ (նշված ծրագրերով նախատեսված միջոցները բաղկացած են բնակարանի վարձակալության, կեցության, աշխատավարձի և այլ ծախսերից), որոնք դիտարկվել են ոչ ռիսկային:

«Հատուկ կրթություն» ծրագրով պետական բյուջեով նախատեսվել է 1,607,052.3 հազ. դրամ, դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ֆինանսավորումը կազմել է 1,433,849.1 հազ. դրամ: Միջոցները հատկացվել են թվով 12 ՊՈԱԿ-ների՝ «Հանրապետական թիվ 1 հատուկ կրթահամալիր», «Երևանի լսողության խախտումներ ունեցող երեխաների թիվ 15 հատուկ դպրոց», «Երևանի թիվ 12 հատուկ դպրոց», «Երևանի հենաշարժական համակարգի խախտումներ ունեցող երեխաների թիվ 17 հատուկ դպրոց», «Երևանի

թիվ 16 հատուկ դպրոց, Հանրապետական թիվ 2 հատուկ կրթահամալիր», «Երևանի թերզարգացում ունեցող երեխաների թիվ 11 հատուկ (օժանդակ) դպրոց», «Երևանի տեսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների թիվ 14 հատուկ դպրոց», «Սպիտակի որբ և ծնողական խնամքից զրկված երեխաների թիվ 1 հատուկ դպրոց», «Կապանի թիվ 3 հատուկ կրթահամալիր», «Օլիմպոս կրթահամալիր» և «Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն»: Նախարարության կողմից հաստատված ծախսերի նախահաշիվներով նախատեսված միջոցներից 1,170,898.2 հազ. դրամը, կամ 72,86%-ը կազմել է աշխատավարձը և դրան հավասարեցված վճարները, 331,409.4 հազ.դրամը, կամ 20,62%-ը սննդի ձեռքբերման, 104,744.7 հազ.դրամը, կամ 6,52%-ը գրասենյակային, կոմունալ և այլ ծախսերը:

Վերահսկության ընթացքում կատարված հաշվարկներով պարզվեց, որ նախարարության կողմից թվով 4 ՊՈԱԿ-ներին սան-օրերը ավել հաշվարկելու հետևանքով սննդի ձեռք բերման համար նախատեսվել է 23,015.0 հազ. դրամ ավել միջոց (այդ թվում «Երևանի թիվ 16 հատուկ դպրոցին»՝ 1,232.0 հազ.դրամ, «Հանրապետական թիվ 2 հատուկ դպրոցին»՝ 10,746.5 հազ.դրամ, «Երևանի մտավոր թերզարգացում ունեցող երեխաների թիվ 11 հատուկ դպրոցին»՝ 402.3 հազ.դրամ, «Սպիտակի որբ և ծնողական խնամքից զրկված երեխաների թիվ 1 հատուկ դպրոցին»՝ 10,634.2 հազ.դրամ), որը ենթակա է վերը նշված ՊՈԱԿ-ների նախահաշիվներից պակասեցման և փոխանցման պետական բյուջե:

«Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» ծրագրով (այսուհետ՝ ծրագիր) միջին տարեկան 2322 սովորողների ուսուցման գործընթացը կազմակերպելու համար պետական բյուջեով նախատեսվել է 1,879,810.4 հազ.դրամ, որի շրջանակներում նախարարության և թվով հինգ ՊՈԱԿ-ների և մեկ պետական մասնակցությամբ ՓԲԸ-ի (բյուջետային հայտով նշվել է, որ պետական կազմակերպությունների թիվը 6-ն է, այն դեպքում, երբ դրանցից մեկը պետական մասնակցությամբ ՓԲԸ է) հետ կնքվել են կրթության ծառայությունների գնման 1,834,930.1 հազ. դրամի պետական պայմանագրեր, այդ թվում՝ «Շահինյանի անվ.

ֆիզիկամաթեմատիկական հատուկ դպրոց»՝ 393,572.2 հազ. դրամ, «Երևանի երաժշտական թիվ 13 հատուկ դպրոց»՝ 270,145.7 հազ. դրամ, «Արմավիրի Տ. Մեծի անվան ռազմամարզական հատուկ վարժարան»՝ 190,564.7 հազ. դրամ, «Ապարանի ռազմամարզական վարժարան»՝ 154,956.5 հազ. դրամ և «Փոքր Մեեր կրթահամալիր»՝ 385,825.8 հազ. դրամ, (այսուհետ ՊՈԱԿ-ներ), ինչպես նաև պետական մասնակցությամբ «Երևանի Անանիա Շիրակացու անվան ճեմարան կրթահամալիր» ՓԲԸ-ի հետ՝ 439,865.2 հազ. դրամ (այսուհետ ՓԲԸ, 2012 թվականից բաժնետոմսերի 58% պատկանում է մասնավորին):

Նախարարության կողմից հաստատված նախահաշիվներով նախատեսված միջոցներից 1,128,888.0 հազ. դրամը կամ 61.5%-ը կազմել է աշխատավարձը և դրան հավասարեցված վճարները, 438,027.2 հազ. դրամը կամ 23.9%-ը սննդի ձեռքբերման, 268,014.9 հազ. դրամը կամ 14.6% գրասենյակային կոմունալ, տրանսպորտային և այլ ծախսեր:

Ծրագրի ազատ մնացորդը կազմել է 44,880.3 հազ.դրամ:

Նախարարության կողմից «Ապարանի ռազմամարզական վարժարան» ՊՈԱԿ-ի նախահաշվից վերահսկողության ընթացքում համաձայնագրով պակասեցված (քանի որ այն սովորողների համակազմ չունենալու պատճառով կրթության ծառայություն չի մատուցում) 144,612.4 հազ. դրամը, «Տիգրան Մեծի անվան ռազմամարզական վարժարան» ՊՈԱԿ-ի նախահաշվից պակասեցված սննդամթերքի ձեռք բերման նպատակով ավել նախատեսված 5,429.2 հազ.դրամը, ինչպես նաև ծրագրի 44,880.3 հազ. դրամ ազատ մնացորդը՝ ընդամենը 194,921.9 հազ. դրամը, ենթակա է վերադարձման պետական բյուջե :

2009 թվականի օգոստոսի 15-ին ուժի մեջ մտած «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետով սահմանվել է **«մասնագիտացված հանրակրթական դպրոց»** հասկացությունը, որը ռազմագիտության, սպորտի, արհեստների, արվեստի կամ գիտության որևէ բնագավառում հանրակրթական հիմնական **մասնագիտացված ծրագրեր** իրականացնող ուսումնական հաստատության տեսակ է: Վերահսկողության ընթացքում մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում ծրագրով ֆինանսավորվող ՊՈԱԿ-ները գործում էին ՀՀ կառավարության 2002թ. դեկտեմբերի 26-ի թիվ 2179-Ն որոշմամբ հաստատված «Պետական հատուկ հանրակրթական հաստատություն» ՊՈԱԿ-ների օրինակելի, իսկ «Փոքր Միեր կրթահամալիր» ՊՈԱԿ-ը՝ ՀՀ կառավարության 2004թ. նոյեմբերի 11-ի թիվ 1602-Ն որոշման հավելված 1-ով հաստատված կանոնադրություններով: **Մասնագիտացված հանրակրթական ուսումնական հաստատության օրինակելի** կանոնադրություն մշակված և սահմանված կարգով հաստատված չէ, որով սահմանվում է նաև դրանց գործունեությունն ու առանձնահատկությունները: Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանվել է, որ «կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը մշակում և հաստատում է տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, **մասնագիտացված** և հատուկ պետական ծրագրեր», սակայն հանրակրթական **մասնագիտացված ծրագրեր** մշակված և հաստատված չեն: Կրթության ծառայությունների գնման 2013թ. կնքված պետական պայմանագրերով (ՊՈԱԿ-ների և ՓԲԸ-ի հետ նախարարության կնքած պայմանագրերը նույնաբովանդակ են) կատարողը պարտավորվել է ծրագրի շրջանակներում համաձայն կրթական չափորոշիչների մատուցել «ընդհանուր միջնակարգ» և «միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության» ծառայություններ:

Ծրագրով միջոցները նախատեսվել են համաձայն բյուջետային հայտի, որում հաշվարկները կատարվել են հիմք ընդունելով բյուջեի հիմքում դրված հաշվարկային ցուցանիշները, ՀՀ կառավարության 2006թ. օգոստոսի 31-ի «Կրթության

առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթությունը կազմակերպող մանկավարժների աշխատանքի վարձատրության արտոնյալ պայմանների հաշվարկման կարգը սահմանելու մասին» թիվ 1271-Ն որոշումը, ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի ու ՀՀ կրթության և գիտության նախարարների կողմից 2008թ. օգոստոսի 6-ին համատեղ հաստատված «Հանրակրթական գիշերօթիկ դպրոցների ղեկավար-աշխատողների, վարչատնտեսական, ուսումնաօժանդակ և սպասարկող անձնակազմի» տիպային հաստիքները, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի հրամանով հաստատված օրինակելի ուսումնական պլանը, ՀՀ կառավարության 2002թ. դեկտեմբերի 26-ի թիվ 2179-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ պետական հանրակրթական հատուկ ուսումնական հաստատություններ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների օրինակելի կանոնադրությունը (այսուհետ իրավական ակտ) ինչպես նաև ուսումնական հաստատությունների կողմից նախարարություն ներկայացված կոմպլեկտավորումը (դասարանների և աշակերտների թիվը): Նշված հիմքերի շրջանակներում մեր կողմից *կատարած հաշվարկների արդյունքում պարզվեց, որ 5 ՊՈԱԿ-ների և ՓԲԸ-ի կողմից իրականացվող կրթության ծառայության մատուցման գինը կազմում է 1,500,894.4 հազ.դրամ, կամ պետական բյուջեի համապատասխան ծրագրով նախատեսվածից 378,916.0 հազ.դրամով պակաս (1,879,810.4-1,500,894.4):*

Կատարված հաշվարկների արդյունքների և կնքված պայմանագրերի համադրման արդյունքում պարզվեց, *որ ծրագրով ավել նախատեսված միջոցներից 355,612.8 հազ.դրամը* հատկացվել է՝*

*հիմնական մասը կազմում է դաստիարակների, ուսումնաօժանդակ անձնակազմի սահմանվածից ավելի հաստիքային միավորների նախատեսման արդյունքում հաշվարկված աշխատավարձը

- «Երևանի Անանիա Շիրակացու անվան կրթահամալիր» ՓԲԸ-ին՝ 147,041.9 հազ.դրամ,
- «Փոքր Մեեր կրթահամալիր» ՊՈԱԿ-ին՝ 81,674.3 հազ.դրամ,
- «ԵՂՀ-ին առընթեր Ա.Շահինյանի անվան ֆիզիկամաթեմատիկական հատուկ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ 14,146.9 հազ.դրամ,
- «Արմավիրի Տ.Մեծի անվան ռազմամարզական վարժարան» ՊՈԱԿ-ին՝ 35,352.9 հազ.դրամ,
- «Ապարանի ռազմամարզական վարժարան» ՊՈԱԿ-ին՝ 77,396.8 հազ.դրամ*:

Չի ապահովվել «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետով սահմանված ուսումնական հաստատությունների, դրանցում սովորողների և աշխատողների իրավահավասարությունը՝ անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից, որը որպես պետական քաղաքականության սկզբունք երաշխավորում է պետությունը:

«Հատուկ կրթություն» և «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» ծրագրերով ֆինանսավորվող ՊՈԱԿ-ների կողմից իրականացված սննդամթերքի գնումների ընթացակարգերի ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ սննդի հիմնական մատակարարներ են հանդիսացել «Տիսա» ՓԲԸ-ն (գրանցված է ԼՂՀ-ում) և «Դանինի» ՍՊԸ-ն, որոնց հետ կնքվել է 520,392.1 հազ.դրամի, այդ թվում «Տիսա» ՓԲԸ-ի հետ՝ 312,114.3 հազ. դրամի, «Դանինի» ՍՊԸ-ի հետ՝ 208,287.8 հազ. դրամի պայմանագրեր: Վերջիններս մատակարարված սննդամթերքի ներկրող կամ արտադրող չեն:

*Նախատեսվել է, սակայն չի հատկացվել, քանի որ պայմանագրով նախատեսված միջոցները համաձայնագրով պակասեցվել են դրա չգործելու պատճառով: Նախարարությունը 2014թ. բյուջետային հայտում ծրագրով 100 սանի հաշվով կրկին ֆինանսական միջոցներ է նախատեսել չգործող «Ապարանի ռազմամարզական վարժարան» ՊՈԱԿ-ի համար:

ՊՈԱԿ-ների սննդամթերքի գնման պայմանագրերով նախատեսված որոշ ապրանքատեսակների գները չէին համապատասխանում նույն տեխնիկական բնութագրերով ապրանքատեսակների շուկայական գներին, որը հիմնականում արդյունք է ՀՀ կառավարության 10.02.2011թ.-ի N168-Ն որոշմամբ սահմանված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ՝ կարգ) 35.1 և 35.2 կետերով նախատեսված պահանջների ոչ պատշաճ կատարման: Նույնանուն սննդի տեսականին միննույն մատակարարի կողմից ՊՈԱԿ-ներին մատակարարվել է տարբեր գներով, օրինակ «ՏԻՍԱ» ՓԲԸ-ի կողմից՝

- հաճարը մատակարարվել է 440-720 դրամով, շուկայում նվազագույն գինը կազմել է 300 դրամ, շուկայական միջին գինը՝ 371 դրամ,
- կարտոֆիլը մատակարարվել է 146-220 դրամով, շուկայում նվազագույն գինը կազմել է 100 դրամ, շուկայական միջին գինը՝ 110 դրամ,
- շաքարավազը մատակարարվել է 435-496 դրամով, շուկայում նվազագույն գինը կազմել է 372 դրամ, շուկայական միջին գինը՝ 389.6 դրամ և այլն:

«Դանինի» ՍՊԸ-ի կողմից՝

- բրինձը մատակարարվել է 400 և 430 դրամով, շուկայում նվազագույն գինը կազմել է 328 դրամ, շուկայական միջին գինը՝ 353.8 դրամ,
- հնդկաձավար մատակարարվել է 600 և 650 դրամով, շուկայում նվազագույն գինը կազմել է 420 դրամ, շուկայական միջին գինը՝ 462.1 դրամ,
- կարտոֆիլը մատակարարվել է 160 և 180 դրամով, շուկայում նվազագույն գինը կազմել է 100 դրամ, շուկայական միջին գինը՝ 110 դրամ և այլն:

Կարգով սահմանված պահանջների ապահովման արդյունքում գնման ենթակա սննդամթերքի գները հնարավորինս համապատասխան կլինեին նույն տեխնիկական բնութագրով սննդամթերքի շուկայական գներին: Արդյունքում կոնտեսվեին բյուջետային միջոցներ:

Ուսումնասիրված ապրանքատեսակները պայմանագրերով նախատեսված քանակներով շուկայական նվազագույն գներով գնում կատարելու արդյունքում

«սննդի ձեռքբերում» հոդվածով նախատեսված միջոցների տնտեսումը «Հատուկ կրթություն» իրականացնող ՊՈԱԿ-ներում կկազմեր 35,993.5 հազ.դրամ, շուկայական միջինացված գների դեպքում՝ 30,806.4 հազ.դրամ, «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» իրականացնող ՊՈԱԿ-ներում համապատասխանաբար՝ 19,789.7 հազ.դրամ և 16,005.6 հազ. դրամ:

«Փոքր Մեծ կրթահամալիր» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ կրթահամալիր) և նախարարության միջև կնքվել է 385,825.8 հազ. դրամի պայմանագիր: Կրթահամալիրում իրականացված ստուգման արդյունքում պարզվեց՝

- նախարարության կողմից բյուջեի հիմքում դրված հաշվարկային ցուցանիշներին համապատասխան 271 սովորողի համար 365 օրվա հաշվով սննդամթերքի ձեռք բերման համար հաշվարկվել է 145,504.0 հազ. դրամ: Կրթահամալիրը կանոնադրությամբ սահմանված 365 օրվա փոխարեն ծառայությունը մատուցել է 264 օր (101 օր սովորողները կրթահամալիրում չեն եղել արձակուրդում գտնվելու պատճառով): Զմատուցված ծառայության արժեքը սննդամթերքի մասով կազմում է 40,262.7 հազ. դրամ, որը համաձայն նախարարության հետ կնքված պայմանագրի 5.8 կետի ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:
- խախտվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 15-ի 11-րդ մասի և «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջները՝ առանց գնման ընթացակարգերի և պայմանագրերի, կրթահամալիրը ձեռք է բերել 45,608.0 հազ. դրամի սննդամթերք՝ ֆիզիկական անձ Անահիտ Գևորգյանից, «Ինվեստ ինտորգ» և «Հույսի տուն» ՍՊԸ-ներից , որոնք կրթահամալիրին սննդամթերք են մատակարարել նաև 2012թ.-ին:
- Սննդամթերքի գները համապատասխանում են շուկայական գներին, սակայն հուլիս ամսին կնքված պայմանագրերով նախատեսված սննդամթերքի գները ցածր են մինչև հուլիս առանց պայմանագրերի մատակարարված սննդամթերքի գներից: Առանց պայմանագրերի մատակարարված 45,608.0 հազ.

դրամի սննդամթերքը պայմանագրերով նախատեսված գներով ձեռք բերելու դեպքում սննդամթերքի գնման գինը կկազմեր 38,291.0 հազ. դրամ, կամ տնտեսումը կկազմեր 7,317.0 հազ. դրամ:

- 2013թ. մարտ ամսին կայացած սննդամթերքի գնման մրցույթին մասնակցել և տարբեր չափաբաժիններով հաղթող են ճանաչվել 6 սուբյեկտներ, որոնց հետ պետք է կնքվեին 71,308.0 հազ. դրամի պայմանագրեր, այդ թվում՝ 57,587.1 հազ. դրամը «Գակս» և «Ման եղբայրներ» ՍՊԸ-ների հետ: Կրթահամալիրը խախտելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը գնման ընթացակարգը հայտարարել է չկայացած, որի արդյունքում պայմանագրեր չեն կնքվել: Հաջորդ մրցույթը հայտարարվել է հունիս ամսին, որին չեն մասնակցել «Գակս» և «Ման եղբայրներ» ՍՊԸ-ները: Հաղթող են ճանաչվել 5 սուբյեկտներ, որոնց հետ հուլիսի 8-ին կնքվել են թվով 5 պայմանագրեր: Դրանցից 3-ը կրթահամալիրին 2012թ., ինչպես նաև մինչև 2013թ. հուլիս ամիսը առանց պայմանագրերի սննդամթերք մատակարարած ֆիզիկական անձ Անահիտ Գևորգյանը, «Բնվեստ ինտորգ» և «Հույսի տուն» ՍՊԸ-ներն են:
- Օգոստոս ամսին կրթահամալիր ընդունվելու դիմում ներկայացրած 100 երեխաներ 10 օր համաձայն փաստաթղթերի մնացել են կրթահամալիրում և ստացել 1,727.4 հազ. դրամի սնունդ: Համաձայն կրթահամալիրի կանոնադրության 29 կետի մրցույթի պայմանները և կրթահամալիր ընդունելության առանձնահատկությունները սահմանում է կրթահամալիրի կառավարման խորհուրդը, որոնք պետք է նախապես համաձայնեցվեն պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ: Հարկ է նշել, որ լիազոր մարմնի կողմից համաձայնեցված ընդունելության կարգ առկա չէ: **Արդյունքում վերը նշված 100 դիմորդի տրված 1,727.4 հազ. դրամի սննդի ծախսը հիմնավորված չէ:**
- Ֆիզիկական անձ Անահիտ Գևորգյանի կողմից մատակարարված 26,235.3 հազ. դրամի սննդամթերքի դիմաց կրթահամալիրն իրականացրել է 27,500.0 հազ.

դրամ վճարում, կամ 1,264.7 հազ. դրամով ավելի, **ենթակա է վերականգնման կրթահամալիրի բյուջե:**

«Ձավախքի դպրոցներին գույքի տրամադրում» ծրագրով (այսուհետ՝ ծրագիր) պետական բյուջեով նախատեսվել է 30,000.0 հազ. դրամ: Ծրագրի շրջանակներում կնքվել են 22,921.3 հազ. դրամի 3 պայմանագրեր: «Աշոտ Ավոյան» ՍՊԸ-ն պայմանագրով նախատեսված ժամկետում 5,166.0 հազ. դրամի գույք չի մատակարարել, որի արդյունքում վերջինիս վճարում չի կատարվել: Գնման ընթացակարգը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին: Ձեռք բերված գույքի գները համապատասխանում են շուկայական գներին: Յուրաքանչյուր տարի պետական բյուջեով ծրագրով նախատեսվում է 30,000.0 հազ. դրամ առանց գույքի քանակների պահանջարկի ուսումնասիրման և դրանց ձեռք բերման համար անհրաժեշտ միջոցների հիմնավոր հաշվարկների:

«Ավարտական փաստաթղթերի, մեդալների, ծրարների, ծրագրերի, մանկավարժական պարբերականների և ուսումնադիտողական պարագաների ձեռք բերում» ծրագրով պետական բյուջեով նախատեսվել է 327,075.6 հազ. դրամ, դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ֆինանսավորումը կազմել է 176,055.72 հազ. դրամ: Ծրագրի շրջանակներում կնքվել են 268,890.7 հազ. դրամի 10 պայմանագրեր: Գնման ընթացակարգերը համապատասխանում են օրենսդրության պահանջներին: Ծրագրի շրջանակներում 114,192.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ ԿԱԻ) հետ 10 մանկավարժական պարբերականների հրատարակման նպատակով: Բյուջետային միջոցների արդյունավետ օգտագործման նպատակով, հաշվի առնելով այն, որ բոլոր դպրոցները «Հայաստանի կրթական ցանց»-ի միջոցով միացված են ինտերնետային ցանցին, նպատակահարմար է պարբերականները ստեղծել էլեկտրոնային տարբերակով և վերը նշված ցանցի միջոցով դրանք տրամադրել դպրոցներին: Էլեկտրոնային տարբերակով պարբերականների ստեղծումը համաձայն ԿԱԻ-ի կողմից տրամադրված

ծառայության ինքնարժեքի հաշվարկի կազմում է շուրջ 30,000.0 հազ. դրամ կամ պայմանագրի գնից 84,192.0 հազ. դրամով պակաս:

«Մփյուռքի հայկական կրթական հաստատություններին ուսումնական գրականության և օժանդակ նյութերի մշակում և տրամադրում» ծրագրով պետական բյուջեով նախատեսվել է 80,000.0 հազ. դրամ, դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ֆինանսավորումը կազմել է 67,402.9 հազ. դրամ: Ծրագրի շրջանակներում կնքվել են 16 պայմանագրեր: Գնման ընթացակարգը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին: Ձեռք բերված գրականության և օժանդակ նյութերի գները համապատասխանում են ՀՀ կառավարության 08.05.2013թ. թիվ 486-Ն որոշման 3-րդ հավելվածով սահմանված միավորի միջին գներին:

«Տարրական դասարանների աշակերտներին անվճար դասագրքեր և ուսումնական գրականությամբ ապահովում ու ավագ դպրոցների դասագրքերի հրատարակում» ծրագրով պետական բյուջեով նախատեսվել է 754,055.9 հազ. դրամ , ֆինանսավորումը դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ կազմել է 754,055.9 հազ. դրամ: Պայմանագրեր են կնքվել 553258 հատ 30 անուն գրքերի հրատարակման համար: Գնման ընթացակարգը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին: Ձեռք բերված դասագրքերի և ուսումնական գրականության գները համապատասխանում են ՀՀ կառավարության 08.05.2013թ. թիվ 486-Ն որոշմամբ սահմանված գներին:

«Արտադպրոցական դաստիարակություն» ծրագրով պետական բյուջեով նախատեսվել է 599,628.4 հազ. դրամ, դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ֆինանսավորումը կազմել է 592,678.4 հազ. դրամ: Միջոցներ են հատկացվել 9 ՊՈԱԿ-ների և «Աշխատանքային ռեզերվներ» մարզական հասարակական կազմակերպությանը: Վերահսկողությամբ պարզվեց, որ «Տեխնիկական ստեղծագործության հանրապետական կենտրոն», «Հրաձգության հանրապետական մարզադպրոց» «Մանկապատանեկան հանրապետական կենտրոն», ՊՈԱԿ-ների կողմից պայմանագրով նախատեսված ծառայությունները լիարժեք և պատշաճ չեն

մատուցվում: Վերջիններս չունեն համապատասխան շենքային պայմաններ և նյութատեխնիկական բազա: Խմբերի գործունեությունը իրականացվում է այլ հաստատություններին պատկանող տարածքներում, ինչպես Երևանում, այնպես էլ մարզերում, որի արդյունքում դրանց գործունեությունը հնարավոր չէ մշտապես պատշաճ վերահսկել: Թվարկված ՊՈԱԿ-ներից առաջին 2-ում դասացուցակով նախատեսված ժամերին համապատասխան վայրերում կատարված ուսումնասիրությունների ընթացքում խմբերը չէին գործում կոմպլեկտավորված չլինելու պատճառով: «Մանկապատանեկան հանրապետական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ում ուսումնական տարում թվով յոթը խմբակավարների դրույքաչափով սահմանվածից քիչ ժամեր պարապելու պարագայում 2013թ. սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ վճարվել է 1,053.0 հազ. դրամ ավել աշխատավարձ:

«Ներառական կրթություն» ծրագրով միջին տարեկան 481 սովորողների կրթության կազմակերպման նպատակով պետական բյուջեով նախատեսվել է 236,007.4 հազ. դրամ, դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ֆինանսավորումը կազմել է 201,514.0 հազ. դրամ: Հաշվարկները կատարվել են ՀՀ կառավարության 2005թ. օգոստոսի 25-ի «ՀՀ հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ ՊՈԱԿ-ների և հանրակրթական դպրոցներում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության կազմակերպման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման կարգը» հաստատելու մասին թիվ 1365-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի համաձայն, որի արդյունքում մեկ սովորողի ներառական կրթության ծառայության մատուցման գինը կազմում է 490.7 հազ.դրամ:

Ներառական կրթության ծառայությունը մատուցվել է նախարարության ենթակայության 19 հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում:

Ներառական կրթության ծառայության մատուցման գնի, ինչպես նաև ծառայություն մատուցող հանրակրթական ուսումնական հաստատություններին նախատեսված միջոցների անհամապատասխանություն չի արձանագրվել:

«Հատուկ դպրոցների համար նախատեսված ծրագրերի, դասագրքերի, ձեռնարկների, ուսումնական այլ նյութերի մշակում և հրատարակում» ծրագրով նախատեսվել է 16,000.0 հազ. դրամ, «Ուսուցիչների ատեստավորման գծով ծախսեր» ծրագրով՝ 13,304.5 հազ. դրամ: Վերոնշյալ ծրագրերով դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ պայմանագրեր չէին կնքվել:

Եզրակացություն

1. «Հատուկ կրթություն» ծրագրով թվով 4 ՊՈԱԿ-ների սան-օրերը ավել հաշվարկելու հետևանքով սննդի ձեռք բերման համար 23,015.0 հազ. դրամ ավել միջոցներ են նախատեսվել, որը ենթակա է նախահաշիվներից պակասեցման և փոխանցման պետական բյուջե:
2. Մշակված և սահմանված կարգով հաստատված չեն մասնագիտացված հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների օրինակելի կանոնադրությունը, դրանց ֆինանսավորման կարգը, ինչպես նաև հանրակրթական մասնագիտացված ծրագրերը:
3. Պետական բյուջեի «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» ծրագրով նախատեսվել է 1,879,810.4 հազ. դրամ: Կրթության ծառայության մատուցման գինը համաձայն կատարված հաշվարկների կազմում է 1,500,894.4 հազ.դրամ, կամ պետական բյուջեի համապատասխան ծրագրով ավել է նախատեսվել 378,916.0 հազ.դրամ:
4. «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» ծրագրի ազատ մնացորդը և երկու ՊՈԱԿ-ների համապատասխան նախահաշիվներից պակասեցված միջոցները՝ 194,921.9 հազ. դրամ, ենթակա է փոխանցման պետական բյուջե:
5. «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» և «Հատուկ կրթություն ծրագրերով» ֆինանսավորվող հաստատություններին սննդամթերքը միևնույն մատակարարների կողմից մատակարարվել է տարբեր գներով:

Մատակարարները իրենց կողմից մատակարարված սննդամթերքի ներկրող կամ արտադրող կազմակերպություններ չեն:

6. ՊՈԱԿ-ներում և կրթահամալիրում գնման գործընթացի կազմակերպման նպատակով կազմավորված գնահատող հանձնաժողովները չեն ապահովել ՀՀ կառավարության 2011թ. փետրվարի 10-ի թիվ 168-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 35.1 և 35.2 կետերով սահմանված պահանջները:
7. Կրթահամալիրը կանոնադրությամբ սահմանված 365 օրվա փոխարեն ծառայությունը մատուցել է 264 օր (101 օր սովորողները կրթահամալիրում չեն եղել արձակուրդում գտնվելու պատճառով): Չմատուցված ծառայության արժեքը սննդամթերքի մասով կազմում է 40,262.7 հազ. դրամ, որը համաձայն նախարարության հետ կնքված պայմանագրի 5.8 կետի ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:
8. Խախտվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 15-ի 11-րդ մասի և «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջները: Կրթահամալիրը առանց գնման ընթացակարգերի և պայմանագրեր կնքելու իր նախընտրած 3 սուբյեկտներից ձեռք է բերել 45,608.0 հազ. դրամի սննդամթերք:
9. Խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը: Կրթահամալիրը գնման ընթացակարգը չկայացած է հայտարարել և տարբեր չափաբաժիններով հաղթող ճանաչված 6 սուբյեկտների հետ պայմանագրեր չեն կնքվել:
10. «Արտադրողական դաստիարակություն» ծրագրով ծառայություն մատուցող 3 ՊՈԱԿ-ներ ծառայությունները պատշաճ չեն մատուցել շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի բացակայության, ինչպես նաև խմբերի թեր կոմպլեկտավորման և դրանց տարբեր վայրերում գտնվելու պատճառով: «Մանկապատանեկան հանրապետական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ում խմբակավարներին սահմանված դրույքաչափից քիչ ժամեր պարապելու

պարագայում 2013թ. սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ վճարվել է 1,053.0 հազ. դրամ ավել աշխատավարձ:

Առաջարկություններ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը՝

1. Բյուջետային միջոցների սահմանվածից (հաշվարկներով հիմնավորված) ավելի նախատեսումները բացառելու նպատակով, «Պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքի մաս կազմող համապատասխան հավելվածում ներառելու համար բյուջետային հայտերում ներկայացնել «Հատուկ կրթություն» և «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» ծրագրերով ֆինանսավորվող կազմակերպությունների ցանկը և դրանց ֆինանսավորման չափը:
2. Կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կրթության ծառայությունների և դրանց կանոնադրական խնդիրների հստակեցման նպատակով մշակել և սահմանված կարգով հաստատել մասնագիտացված հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների օրինակելի կանոնադրությունը և հանրակրթական մասնագիտացված ծրագրերը, ինչպես նաև ֆինանսավորման կարգը, որով կապահովվի մասնագիտացված հանրակրթության ծառայություն մատուցող կազմակերպությունների իրավահավասարության սկզբունքը:
3. Պետական բյուջեով «Հատուկ կրթություն» և «Մասնագիտացված հանրակրթական ուսուցում» ծրագրերով ծառայության մատուցման գինը հաշվարկել, ինչպես նաև ծառայություն մատուցողներին պայմանագրերով

միջոցները նախատեսել բյուջեի հիմքում դրված հաշվարկային ցուցանիշների և գործող իրավական ակտերին համապատասխան:

4. Միջոցներ ձեռնարկել՝ ՊՈԱԿ-ների կողմից ապահովելու ՀՀ կառավարության 10.02.2011թ.-ի N168-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 35.1 և 35.2 կետերով նախատեսված գործառույթների պատշաճ կատարումը, որը հնարավորինս կապահովի ձեռք բերվող ապրանքների համարժեք փոխհատուցումը:
5. Բյուջետային միջոցների արդյունավետ օգտագործման նպատակով քննարկել 10 մանկավարժական պարբերականների դպրոցներին էլեկտրոնային տարբերակով հատկացնելու նպատակահարմարությունը:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ» կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել՝ արձանագրված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: